

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

punktu 11 we fragmencie „W przypadku braku zgłoszenia zastrzeżenia i nieprzedłużenia opłaty za udostępnienie miejsca pod grób na następne 20 lat, grób zakwalifikowany zostaje do likwidacji. Likwidacja jest poprzedzona wcześniejszą informacją w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeniowej na cmentarzu 3 miesiące przed zamierzona likwidacją grobu” Regulaminu Cmentarza Komunalnego w Zielenicach, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr LII/324/2023 Rady Gminy Borów z dnia 12 lipca 2023 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Cmentarza Komunalnego w Zielenicach.

Uzasadnienie

Rada Gminy Borów na sesji w dniu 12 lipca 2023 roku podjęła uchwałę nr LII/324/2023 w sprawie uchwalenia Regulaminu Cmentarza Komunalnego w Zielenicach, zwana dalej także uchwałą.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Organu Nadzoru w dniu 17 lipca 2023 roku, przesłana za pośrednictwem platformy ePUAP.

W toku badania legalności uchwały Organ Nadzoru stwierdził podjęcie punktu 11 we fragmencie „W przypadku braku zgłoszenia zastrzeżenia i nieprzedłużenia opłaty za udostępnienie miejsca pod grób na następne 20 lat, grób zakwalifikowany zostaje do likwidacji. Likwidacja jest poprzedzona wcześniejszą informacją w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeniowej na cmentarzu 3 miesiące przed zamierzona likwidacją grobu” załącznika nr 1 do uchwały z istotnym naruszeniem art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, polegającym na przekroczeniu zakresu upoważnienia ustawowego do regulowania zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

W kwestionowanym fragmencie punktu 11 załącznika do uchwały nr LII/324/2023 postanowiono, że w przypadku braku zgłoszenia zastrzeżenia i nieprzedłużenia opłaty za udostępnienie miejsca pod grób na następne 20 lat, grób zakwalifikowany zostaje do likwidacji. Równocześnie postanowiono, że likwidacja jest poprzedzona wcześniejszą informacją w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeniowej na cmentarzu 3 miesiące przed zamierzona likwidacją grobu.

W ocenie Wojewody Dolnośląskiego regulacja taka nie mieści się w ramach upoważnienia do regulowania zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, wynikającego z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Przepis ten stanowi, że na podstawie tejże ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Należy zwrócić uwagę, że analizowana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Na jej podstawie powinny być określone prawa i obowiązki podmiotów korzystających z cmentarza. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 lipca 2018 roku (sygn. II OSK 675/18) wskazał, że "pojęcie zasady korzystania jest natomiast sformulowaniem wielce przedmiotowym. Obejmować może bowiem zarówno nakazy - np. chodzenia po alejkach parkowych, jak też zakazy - np. jazdy na rowerach, spożywania, handlu obnośnego, czy wprowadzania psów." Podobnie w wyroku z dnia 6 czerwca 2017 roku Naczelny Sąd Administracyjny (sygn. II OSK 2529/16) wskazał, że "użyte w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy pojęcie zasady i tryb korzystania przewiduje kompetencję organu gminy do formułowania norm abstrakcyjnych ustalających reguły zachowania się w obrębie obiektów i urządzeń użyteczności i zasady prawidłowego ich użytkowania i korzystania z nich." W zakresie zatem zasad i trybu korzystania nie mieszczą się postanowienia, jak wyżej wskazane, które dotyczą „procedury” likwidacji grobu. Nie mają one na celu określenia zasad korzystania z grobu czy cmentarza, ale dotyczą likwidacji jego fragmentu.

Należy podkreślić, że bez względu na słusność *rationis legis* podejmowanej regulacji organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, jak każdy organ władzy publicznej, zobowiązany jest do działania na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP). Oderwanie działania organu władzy publicznej od wyznaczonych mu ram prawnych prowadzi bowiem do naruszenia zasady państwa prawnego, będącej fundamentem ustroju Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 Konstytucji RP). Skoro ustawodawca nie umocował organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego do wprowadzania norm prawa miejscowego, odnoszących się do likwidacji grobu, konieczne było stwierdzenie nieważności tego przepisu.

Mając na uwadze powyższe, postanawia się jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Jarosław Obremski